

NOWY ŚWIAT
The Polish Morning World
PUBLISHED
DAILY AND SUNDAY
24 UNION SQUARE
NEW YORK, N. Y.
TEL. STUYVESANT 6422
Member
A.B.C.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD.

MORE
CLASSIFIED ADS
LAST WEEK IN THE
NOWY ŚWIAT
THAN IN
— ALL —
OTHER POLISH N. Y. CITY
PAPERS
COMBINED

Published and distributed under Permit (No. 66) authorized by Act of Oct. 3, 1917, on file at the Post Office of New York by order of the Postmaster General.
No. 219. Rok XXIV. DAILY AND SUNDAY NEW YORK, Niedziela, 7-go sierpnia (Sunday, August 7th) 1921
Printed at second class matter March 21st, 1914, at New York Post Office, New York.
Cena numeru 3 centy

STANY ZJEDN. DADZĄ POMOC ROSJI

KOMPLETNA KŁESKA HISZPANJI W MAROKKO

Próby rządu Hiszpanji odzyskania utraconej prowincji mogą spowodować rewolucję

MADRYD, 6 sierpnia. — Wojska hiszpańskie w Marokko znów zostały na głowę pobite przez wojowniczych górali marokańskich. Wiadomości otrzymane ze źródeł wiarygodnych, donoszą, że twierdzą Nador i Zelman, które były uważane za klucze pozycji obronnych, broniących stolicy miasta Melill hiszpańskiego Marokko, wpadły w ręce powstańców górali wraz z 5 tysięcy żołnierzami. Rząd hiszpański rozpoczął układy o wykup jeńców zabrzanych do niewoli przez powstańców marokańskich, — którzy ostrzegali dowódców wojsk hiszpańskich, aby się nie wzięli atakować nowych pozycji, zajętych przez zwyciężczych górali, bo zabrali do niewoli jeńców hiszpańskich zastępując w pień zwycięgi.

Sprawa marokańska przybrała niezwykle groźny charakter dla Hiszpanji. Ludność Hiszpanji jest przeciwna wysłaniu wojsk do Marokko, gdzie są prowadzone wojny na rzek. Zostawiając wysłanie do Marokko buntują się i zrzucają broń w morze. Transporty z posiłkami wojskowymi płyną pod eskortą okrętów wojennych. Według rozliczeń wojennych, Hiszpania będzie musiała wystawić nową, 100.000 armię, aby odzyskać większą część straconej prowincji z bogatymi pokładami miedzi.

Na czele powstańców marokańskich stoi Abdel-Krin, który posiada wszechstronne wykształcenie europejskie i dąży do uwalnienia Marokko z pod jarzma Hiszpanji. Abdel-Krin pragnie przetrwać w swoim kraju, — gdzie marokańskich kultury europejskiej z zachowaniem istotnych pierwiastków starożytnej kultury górskich plemion.

NIEMCY OSKARZAJĄ CZECHÓW O OKRUCIEŃSTWA

WIEDEN, 6 sierpnia. — Według ostatnich wiadomości z Pragi, wśród Niemców i Czechów zaplanowano wielkie rozgoryczenie z powodu wybranych, jakich się dopuszczają żołnierze czescy na ludność niemiecką bez jakiegokolwiek interwencji władz rządowych. Posłowie ludności niemieckiej na znak protestu wyszli z sejmiku podczas obrad, oświadczając, że nie mogą brać udziału w obradach sejmowych jeżeli ludność niemiecka jest traktowana jako wyrzutki społeczeństwa. Premier czechosłowacki przyrzeka posłom niemieckim, że przedstawi im odpowiednio zażalenie, aby nie pozwolić na powtórzenie się podobnych wydarzeń, jakie miały ostatnio w północnych Czechach.

Cała rodzina otruta grzybami

WINNIPEG, 6 sierpnia. — Gdy trójce spójnie przez rzekę, złożoną z 5 osób w przebraniu, że są jadaleniami, stały powodem gwałtownej śmierci całej rodziny, której członkowie patrzyli kolejno na syna i córkę.

BACZNOŚĆ! BACZNOŚĆ!
POLACY NA WILLIAMSBURGU-BROOKLYN!
Nowo-organizowane Koło Pol. Str. „Wyzwolenie” urzędują

UROCZYSTY OBCHÓD SIERPNIOWY
WE WTOREK, 9-go SIERPNIA, 1921 ROKU
o godzinie 7:30 wieczorem
W HALL O. HILL, 76 North 6-4a ulica
Przemawiać będzie ob. Korona, redaktor „Nowego Świata” z New Yorku.
Wszystkich polaków zaprasza KOMITET.
WSTĘP WOLNY!

FRANCJA GODZI SIĘ NA KONFERENCJĘ 11go LISTOPADA

Japonia jeszcze nie nadesłała odpowiedzi w tej sprawie

PARYŻ, 6 sierpnia. — Rząd francuski zawiadomił rząd Stanów Zjednoczonych, że się zgadza się na datę 11-go listopada, wyznaczoną na rozpoczęcie konferencji ograniczenia zbrojeń i przedstawicieli Francji wyznaczeni na konferencję stawia się na ten czas w Washingtonie.

Rząd japoński dotychczas jeszcze nie zawiadomił rządu Stanów Zjednoczonych, czy się zgadza na datę rozpoczęcia konferencji ograniczenia zbrojeń.

Serbia zaciąga 100 milio- nów dolarów pożyczki

BELGRAD, 6 sierpnia. — Sejm zjednoczonego królestwa serbów, chorwatów i słowenów upoważnił ministra finansów do zaciągnięcia pożyczki — 500 milionów franków w złoce na wybudowanie wielkiej bezpośredniej linii kolejowej — łączącej Belgrad z Morzem, Adriatykiem.

Pożyczka zostanie zabezpieczona na dochodach z podatków.

Bolszewickie złoto może być przysyłane do Stanów Zjedn.

WASHINGTON, 6 sierpnia. — Bolszewickie złoto może być przysyłane z Anglii do Stanów Zjedn. skutkiem wyroku wydawanego przez sądy angielskie. Ambasador Stanów Zjedn. w Londynie zawiadomił o tej możliwości Departament Stanu.

Ambasador Harvey donosi: „Angielski wydział przemysłu i handlu stoi na tym stanowisku iż ostateczny wyrok walki stwierdził, że żaden z właścicieli obligacji dawnego rządu carskiego nie może faktycznie zaprzeczyć bolszewikom ich pretensji do legalnego posiadania rezerwy rosyjskiego złota i papiery bank angielski będzie oddał wydawać pozwolenia i tytuły na bolszewickie złoto przysyłane do Anglii bez względu jaką marką te sfałszowane złoto będzie pociągane.

STARY PREMIER GRECKI WENIZOS MYŚLI O OZENKU

GENEWA, 6 sierpnia. — Były premier Wenizos ożenił się z córką panu Salizli, bogatej grezkiej przyjaciółki i żony Anstazji, jak głosi wiadomość, otrzymana w Marib, gdzie właśnie przebywa były premier grecki.

STRAJK GÓRNIKÓW WĘGŁO- WYCH W WILKES-BARRE, PA.

Cztery tysiące górników porzuciło pracę

WILKES-BARRE, 6 sierpnia. — W osiem kopalniach węgla z trzynastu, jakie należą do kompanji Lehigh Valley w tej okolicy, górnicy w liczbie 4000 wyszli na strajk z powodu nie do utrzymania przez zarząd kompanji umowy, że pomocnik górnik ma pobierać najniższą zapłatę 7 dolarów dziennie, a górnik kwalifikowany 8 dolarów dziennie.

Zarząd kompanji Lehigh Valley po wyjściu górników na strajk, ogłosił oświadczenie, że strajk jest wynikiem nieporozumienia, bo kierownicy kopalni nie zawiadomili zarządu o umowie zawartej z górnikami i zawiadomili komitet strajkowy, aby przedłożył sprawę dołownikom zarządu do załatwienia.

CO JAPONIA MYŚLI O SACHALINIE

TOKIO, 6 sierpnia. — Prasa japońska ogłasza, że japońskie tola rządowe starają się wywalczyć z obrad na konferencji w sprawie wyspy Sachalin. Japonia uważa, że zajęcie przez Japonię części wyspy Sachalin jest zupełnie uzasadnione, gdyż dokonali bolszewicy na ludność japońską w Nikołajewsku.

Politycy japońscy dają także o tego, aby sprawę Sachalinu wywalczyć z programu obrad pod czas konferencji ograniczenia zbrojeń w Washingtonie, ponieważ prawa Sachalinu wymaga udziału parlamentu rządu rosyjskiego w obradach, co może nastąpić dopiero później.

Wyścig ze śmiercią

PHILADELPHIA, 6 sierpnia. — Wyścig ze śmiercią, który rozpoczął pięć lat temu czteroletni Morris Kaiser, zakończył się dzisiaj zwycięstwem dla Kaisera i jego obecnej dziewczynki lat.

Morris przed pięciu laty, był się pochwałiał przed swoimi rówieśnikami, pokonał kawałek błaski morskiej, która dostała się do płuć i groziła z biegiem czasu podaniem płuc odnieciu chłopców. Gdy blaski zaczęła sprzątać chłopcu dotkliwie boleści, rodzice chłopca pragnąc ratować swoje dziecko — przywieźli go do Philadelphii dla przeprowadzenia operacji.

Lekarze szpitala uniwersyteckiego przy pomocy przyrządu tła zwanego kruchoscopy — zdołali wydobyc ułokowaną od pięciu lat wewnątrz płuca blaski i ocalić życie chłopcu, który miał na włosku. Natychmiast po wyjściu blaski chłopiec się uczuł zupełnie zdrow.

AUTOMOBIL JADĄ- CY BEZ SZOFERA

DAYTON, Ohio, 6 sierpnia. — Policjanci pilnujący przepisów komunikacyjnych na ulicach miasta przeciwdziałali ze zdumienia swoje oczy, gdy maly automobil przejechał obok wszystkich znaków ostrzegawczych, regulujących komunikację uliczną nie kierowany przez szofera. Automobil ten był kierowany przez drugi automobil jadący w tyle około 100 stóp i posiadający przyrząd elektryczny z którego wysyłano prąd do kierowania pierwszego automobilu. Automobil bez szofera jest pierwszy automobil jaki wystawiono na pokaz publiczny.

Kapitan Cooper, członek ekskadry „Kosciuszki” przy- był z Warszawy do Berlina

BERLIN, 6 sierpnia. — Kapitan Cooper, członek ekskadry lotniczej „Kosciuszki”, który rozpoczął wojnę bolszewicko-polską dostał się do niewoli bolszewickiej i następnie przy pomocy oficerów polskich uciekł z niewoli i dostał się do Polski, przybył dzisiaj z Warszawy do Berlina, by się zobaczyć z panią Harrison, która przybyła do Berlina po wypuszczeniu ją z więzienia bolszewickiego. Kapitan Cooper przybył specjalnie by podziękować pani Harrison za pomoc jaką mu okazała zanim została aresztowana.

Wielki strajk robotników budowlanych zakończony

ROCHESTER, 6 sierpnia. — Różne typy robotników budowlanych, którzy strajkowali od 1-go kwietnia, powrócili dzisiaj gromadnie do pracy, nie czekając na wyrok sądu polubownego, który miał ustalić skalę zapłaty za pracę.

BOLSZEWICY NIE- CHETNIE PRZY- MUJĄ POMOC

Stawiają najrozmaitszego rodzaju przeciwdziałanie

SZTOKHOLM, 5 sierpnia. — W chwili gdy z Rosji dochodzą rozpaczliwe wezwania o pomoc dla umierającej z głodu ludności, rząd bolszewicki stawia przeszkodę norweskemu komitetowi ratunkowemu, który posiada ogromne zapasy żywności w Finlandji i pragnie je wysłać do wnętrza Rosji dla ratowania biednych. Przedstawiciel norweskiego komitetu ratunkowego Nausen, który pragnął zająć się rozdaniem żywności nie został dopuszczony do Petrogradu gdyż się nie zgodził oddać wszystkich zapasów żywnościowych w ręce władz bolszewickich.

Walka stronnictw włoskich zakończona

LONDYN, 6 sierpnia. — Przed sławiciele stronnictwa Fascisti i komunistów włoskich podpisał w Rzymie umowę, że wszelkie nieporozumienia pomiędzy sobą będą na przyszłość załatwiane na drodze legalnej nie uciekając się do użycia siły bratniej.

Skutkiem podpisania umowy groźna walka pomiędzy stronnictwem Fascisti i komunistami została ostatecznie zakończona.

EXTRA!

Rząd Stanów. Zjedn. roz- poczyna ratować na- ród rosyjski

WASHINGTON, 6 sierpnia. — Sekretarz stanu Hughes zawiadomił dzisiaj komisarzy Stanów Zjedn. w Rydze, Ed. Younga, aby współpracował z przedstawicielami amerykańskich organizacji ratunkowych nad ulżeniem planów ratowania ginącej z głodu ludności rosyjskiej.

Sekretarz Hughes w swoim poleceniu do komisarzy Younga między innymi mówi: Jakkolwiek nie ma dokładnych wiadomości, czy obywateli amerykańskich wypuszczonych z więzień rosyjskich wyjechał już z Rosji, jednak jest pewnem, że zostali uwolnieni i wkrótce przyjadą do Rygi. Wobec tego, przedstawiciele rządu powinni się przychylić do energicznej współpracy z organizacjami ratunkowymi dla przeprowadzenia akcji ratunkowej w Rosji, zapowiedzianej przez Herberta Hoovera po uwolnieniu jeńców amerykańskich.

STAN CONNECTICUT ODMAWIA OBCYM WOLNOŚCI SŁOWA

Prawa konstytucji stanu Conn. nie mogą osłabiać propagandy bolszewickiej

NEW HAVEN, Conn., 6 sierpnia. — Obokrajcowy zamieszkał na terytorjum stanu Connecticut pod żadnym względem nie mogą mieć prawa dla zmiany istniejącej formy rządu na podstawie konstytucji stanu Conn., orzekł dzisiaj najwyższy sąd „Court of Errors”, który także dodał, że na tej samej podstawie obokrajcowcom nie wolno ogłaszać i rozpowszechniać anarchistycznej propagandy.

Wobec tego orzeczenia najwyższego sądu ogłoszonego dzisiaj, prawo uchwalone przez legislaturę stanu Conn. przeciw wszelkiej buntowniczej działalności i agitacji jest zgodnym z konstytucją stanu Connecticut.

Powyższy wyrok wydał najwyższy sąd w sprawie Tihona Symczuka i Aleksandra Jawaskiego, bolszewików, oskarżonych o dążność obalenia obecnego rządu Stanów Zjednoczonych, a broniących przez A. S. Geduliga, Waltera Welles’a, Isaac Schor’a, adwokatów z New Yorku.

Sprytliwi adwokat, przyjaciele bolszewików bronił oskarżonych na tej podstawie, że prawo stanu Connecticut orzekające o buncie jest niezgodne z tym paragrafem konstytucji stanu Conn., który mówi, że „cała władza polityczna spoczywa w ludzie i wszystkie wolne rządy wypływają z woli ludu”.

Najwyższy sąd orzekł, że ten paragraf konstytucji odnosi się tylko do obywateli stanu Connecticut, a nie do obokrajkowców, jakimi są oskarżeni. Obokrajkowie nie mają prawa dążyć do zmiany formy rządu, nie mają prawa głosu, wobec tego wszelka działalność obokrajkowców, mająca na celu uwalnianie zmiany istniejącej formy rządu, jest buncem i podlega prawu o buntach.

JAPONIA NIE WIE- RZY W KORZYŚCI KONFERENCJI

LONDYN, 6 sierpnia. — Ambasador japoński w Wydziale z przedstawicielami prasy powiedział, że naród japoński, a szczególnie prasa japońska nie wierzy w praktyczne wyniki zapowiedzianej konferencji ograniczenia zbrojeń, która ma być oddane 11-go listopada w Washingtonie. Naród japoński wierzy w szczerą intencję rządu Stanów Zjednoczonych, ale jest zdania, że pora uwolnienia tej konferencji została nie odpowiednio wybrana.

Indjanie kanadyjscy do- magają się zwrotu ziemi

PENETANG, 6 sierpnia. — Indjanie szczepu Huron i Iroquois wniesli do rządu kanadyjskiego wspólne żądanie, aby im oddano niezwłocznie ogromne obszary ziemi nad jeziorami Huron, zabrane przed kilkudziesięciu laty przez departament rządowy dla spraw Indian.

Indjanie twierdzą, że władze rządowe zabrali Indianom swoje miejsce bezprawnie, ponieważ obszar ten od wieków był używany przez członków plemienia indyjskiego Huron, Chippewa i Iroquois i do czasu konfliktu przez rząd kanadyjski były zamieszkane wyłącznie przez Indian.

KŁESKA TURKÓW JEST CIOSEM DLA MAHOMETAN

LONDYN, 6 sierpnia. — Ostatnie wiadomości trzymane w kółkach rządowych potwierdzają, że klęska wojsk tureckich jest kompletną i wszelka reorganizacja armii tureckiej jest niemożliwa. Nie wynika z tego, że wojska greckie pójdą na Angorę. Wydziałowy nadzwyczajnie swoją linię komunikacyjną i naraziłby się na napady poszczególnych oddziałów z żelaznymi powstaniami, na jakie się rozpada armia turecka Re-mala Paszy.

Kłęska wojsk tureckich jest strasznym ciosem dla całego świata muzułmańskiego. Wiadomość o klęsce obiegła już cały wschód i doszła do granic Afganistanu.

Wieżniowie amerykańscy wyrzadzają z Rosji

LONDYN, 5 sierpnia. — Główna kwatery amerykańskich oficerów i generałów ratunkowych w Londynie ogłosiła dzisiaj wiadomość, że wszyscy amerykańscy, trzymani w więzieniach bolszewickich, zostali wypuszczeni na wolność i odesłani do granicy państwa nadbaltyckich.

PAMIĘTAJCIE O WIDOWACH I SIEROCHACH NA GÓRNYM ŚLASKU

DZISIAJ!

O godzinie 4-ej po południu, w Domu Narodowym przy ulicy St. Marks Place obchodzić będzie Polonia nowojorska wielki dzień Zmarłychwstania Narodu.
Siedem lat temu wyruszyła garść najlepszych synów Ojczyzny w drogę krwawą. Na rozkaz Wodza stanęli do żniw wolności.
Skupiła się w nich Wola Twórcza Narodu. Byli pierwszym Sejmem Konstytucyjnym. Polskim, bagnetem pisali paragrafy Ustawy Zasadniczej Narodu.
Przewodził ich następca prawy z ducha i krwi Kościuszki i Traugutta, trzeci z kolei Naczelnik najwyższy Narodu.
Padły na rozkaz jego szopy graniczne, zatarte zostały blizny rozbiorów. Rozpoczęło się życie niepodległe.
JUTRO W NIEDZIELĘ W SALI DOMU NARODOWEGO ucczy Polonia nowojorska pamięć dnia wielkiego. Będą tam wszyscy, co wolność chcą i kochać potrafią, co potrafią być wdzięcznymi.

DZISIAJ!

BACZNOŚĆ! BACZNOŚĆ!
POLACY W NEWARKU (na dole miasta)
Klub Oświatowy nr. II na dole miasta urzędują

UROCZYSTY OBCHÓD SIERPNIOWY
W PONIEDZIAŁEK 8-go SIERPNIA 1921
o godzinie 7:30 wieczorem
W BILLS HALL, 209 E. Ferry ulica
Przemawiać będzie ob. Korona, redaktor „Nowego Świata” z New Yorku.
Wszystkich polaków zaprasza KOMITET.
WSTĘP WOLNY!

TYGODNIOWA KRONIKA ILLUSTROWANA

Panna Florence Hydenek, krewna gubernatora Missouri wyposyła rabusia, który ją napadł na okręcie japońskim Sibera Maru w porcie Woo Sungi.

Prezydent Harding na wakacjach. — Prezydent Harding spędził dwa dni w Ridge Mountains z swoim sekretarzem G. Christianem.

Henry Ford ma „diabła”. — Najbogatszy fabrykant amerykański Henry Ford, dla rozrywki rabie drzewo. Kaprys milionera.

Dzień odpoczynku prezydenta Hardinga, w towarzystwie sekretarza G. Christiana, pana Edison, pani Henry Ford, Henry Ford i pa ni Harding.

Wzorowy rachunek. — Zona fabrykanta J. F. Ligetta otrzymała rachunek firmy krawieckiej z piątej Ave., w wysokości 2500 dolarów za uszyte suknie. Powiadają, że w Nowym Yorku panują złe czasy. Kto wierzy?

Nadmiar słodyczy. — Bogaty fabrykant bostoński ożenił się z stenografistką. Przykład demokracji w miłostkach milionerów.

Gubernator Small z Illinois, przeciw któremu podniesiono zarzut defraudacji. — Sprawa jest w toku.

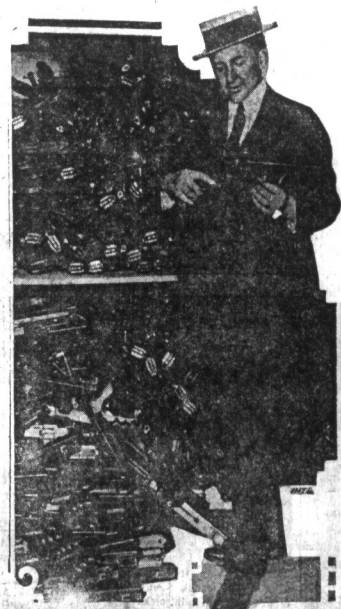
Policja używa gazów. — Wynalazek wielkiej wojny stał się skuteczną bronią przeciw złodziejom i rabusiom i jest obecnie w użytku policji.

Młody szampion gry w tenisa. — 19-letni Vincent Richards z New Yorku, zdobył szampionat drugiej klasy na meczu w Providence.

Duchowy przewodnik „he” rycerzy. — Timothy D. Murphy, przywódca robotników w Chicago, stojący na czele organizacji szpiegów pocztowych, którzy niedawno, tem, radzi 350.000 dolarów.

Inspektor policji w Hoboken, który wykrył przygotowania do przemycania amunicji. Broń i amunicja miały być przewiezione do Irlandji.

Ośmiomiesięczny akrobata. W Somerville, Mass. żyje ośmiomiesięczny Henry Laffey, który jest niezwykle dobrze rozwinięty i już robi ćwiczenia na rękę. Nazywają go młodym Herkulesem.

E. Jackson, weteran armii amerykańskiej, który 14 razy nautony, wybrał się z młodą swą małżonką w podróż podlupia, pieszko z New Yorku do wybrzeża Oceanu Spokojnego.

Alma Maas, 11 lat, rywalka Hindina, która sama swałała się z powrotem 1 to pod wodę.

